

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

EPEX SPOT SE
5 boulevard Montmartre
75002 Paris

Vår dato: 17.03.2025

Vår ref.: 201704551-21 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Godkjenning av metode om algoritmer etter CACM artikkel 37

Reguleringsmyndigheten for energi i NVE (RME) mottok forslag til metode om algoritmer fra Nord Pool European Market Coupling Operator AS og EPEX SPOT SE (NEMOene i Norge) 24. november 2023. Metodeforslaget er utarbeidet som følge av krav i forordning (EU) 2015/1222 av 24. juli 2015 om retningslinjer for kapasitetstildeling og flaskehalshåndtering (CACM) artikkel 37.

RME ba den 27. mars 2024 EFTAs overvåkingsorgan (ESA) om å treffe beslutning om metodeforslaget. ESA traff slik beslutning rettet mot RME den 29. januar 2025. RME skal sørge for at ESAs beslutninger gjennomføres i Norge i tråd med Norges EØS-rettslige forpliktelser.

RME godkjenner Nord Pool European Market Coupling Operator AS og EPEX SPOT SE sitt forslag til metode om algoritmer.

1. Beskrivelse av saken

1.1 Bakgrunn – CACM krever at NEMOene¹ i Norge legger frem metodeforslag

CACM er innlemmet i EØS-avtalen og gjelder som forskrift i Norge, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene² § 1. Forskriften regulerer de fysiske markedene for omsetning av elektrisk kraft dagen før fysisk levering (døgnmarkedet) og frem til driftstimen (intradag).

Disse markedene sikrer i stor grad den momentane balansen mellom tilbud og etterspørsel som til enhver tid må finnes i kraftsystemet.

CACM inneholder krav om at NEMOene i Norge skal utarbeide forslag til nærmere angitte metoder og legge disse frem for RME. Noen av disse metodene skal NEMOene i Norge utarbeide sammen med andre NEMOer. Det følger av CACM om NEMOene i Norge skal

¹ Utpekt operatør på markedet for elektrisk kraft

² Forskrift 20. desember 2006 nr. 1563 om vilkår for tilgang til nett for utveksling av elektrisk kraft over landegrensene

E-post: rme@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no/reguleringsmyndigheten

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

samarbeide med alle andre NEMOer i EØS,³ eller bare innenfor den relevante kapasitetsberegningsregionen eller en annen konstellasjon.

RME skal vurdere slike metodeforslag for eventuell godkjenning etter energiloven,⁴ jf. CACM artikkel 9, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd.

Ett av forslagene som NEMOene i Norge skal utarbeide og legge frem for RME for godkjenning, er forslag til metode om algoritmer, jf. CACM artikkel 37.

1.2 NEMOene i Norges høring av utkast til metodeforslag

NEMOene i Norge har etter CACM artikkel 37 nr. 4, jf. artikkel 12 nr. 1, en plikt til å gjennomføre høring av metodeforslaget før det ferdigstilles og oversendes RME. De synspunkter som kommer frem under høringen skal tas i betraktning når metodeforslaget ferdigstilles.

NEMOene i Norge gjennomførte slike høring i samarbeid med øvrige relevante NEMOer gjennom All NEMO Committee. Høringene ble gjennomført i tre perioder. Den første høringen ble avholdt fra 3. november 2016 til 2. desember 2016. Den andre høringen fant sted 3. juni 2019 til den 2. juni 2019. Den tredje høringen ble avholdt fra 31. juli 2023 til den 25. september 2023.

1.3 NEMOene i Norges oversendelse av metodeforslaget til RME

Den 19. november 2021 og 24. november 2023 mottok RME forslag til metode om algoritmer fra NEMOene i Norge⁵ i henhold til CACM artikkel 37, jf. artikkel 9 nr. 1.⁶

Metoden er utviklet av NEMOene i Norge i samarbeid med alle NEMOene i EØS.

1.4 Metodeforslagets innhold

Metodeforslaget angir prinsipper og kriterier som er nødvendige for utvikling av algoritmene brukt i auksjoner i døgnmarkedet i tillegg til auksjoner og kontinuerlig handel i intradag.

Algoritmen brukt i døgnmarkedet og i intradagauksjoner (IDAs) bestemmer markedsprisen ved å maksimere det samlede samfunnsøkonomiske overskuddet over alle budområder

³ Island og Liechtenstein deltar ikke i dette

⁴ Lov 29. Juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven)

⁵ Jf. RMEs vedtak av 17. november 2021 om utpeking av Nord Pool European Market Coupling Operator AS som operatør og NEMO, vår ref. 202113124-14, jf. vilkår overfor Nord Pool European Market Coupling Operator AS av 29. november 2021 for organisert markeds plass som opptrer som operatør i Norge, vår ref. 202113124-15, samt RMEs vedtak overfor EPEX SPOT SE av 20. januar 2022 om vilkår for organisert markeds plass som opptrer som operatør i Norge, vår ref. 202114589-5, jf. vår ref. 202114589-6

⁶ Jf. e-post fra All NEMO Committee på vegne av EPEX SPOT SE og Nord Pool European Market Coupling Operator AS til RME den 24. november 2023, vår ref. 201704551-10

gitt blant annet begrensninger i overføringskapasitet i kraftsystemet. Utvekslingskapasitet mellom budområder allokeres samtidig som prisene per budområde bestemmes i algoritmen, ettersom handel organiseres som implisitt auksjon.

Algoritmen for kontinuerlig handel i intradag gjør det mulig for markedsaktørene å finne en passende motpart for handel nærmere driftstidspunktet. Dette gjøres med hjelp av delte ordrebøker fra alle land som deltar i markedskoblingen. Utvekslingskapasitet er allokert basert på et første-mann-til-mølla prinsipp.

Metodeforslaget inneholder krav knyttet til:

- Algoritmenes innhold, ytelse og funksjon
- Overvåking og analyse av algoritmenes ytelse
- Prosessene for å gjøre endringer i algoritmene
- Relevant publisering og rapportering samt reguleringsmyndighetenes tilgang til data

Videre støtter metodeforslaget utvikling av samoptimeringen av balansekapasitet i algoritmen for døgnmarkedet, og inneholder en tidsplan for videre forskning og utvikling.

1.5 RMEs anmodning til ESA

Etter å ha vurdert metodeforslaget, rettet RME den 27. mars 2024⁷ en anmodning til ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget⁸.

1.6 RMEs forhåndsuttalelse til ESAs utkast til beslutning

Med det formål å ta hensyn til RMEs synspunkter i henhold til EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d punkt (iv), ba ESA den 20. desember 2024 om innspill fra RME til ESAs utkast til beslutning.

RME avgav uttalelse den 8. januar 2025.

RME uttalte at ESAs utkast til beslutning legger til rette for integrasjon av elektrisitetsmarkeder gjennom etablering av felles algoritmer for effektiv matching i døgn- hhv. intradagmarkedet i henhold til CACM artikkel 37. På denne bakgrunn fremholdt RME at det aktuelle utkastet bidrar til å oppfylle CACMs formål.

I vår uttalelse ønsket RME særskilt velkommen de tilpasninger som ESA har fastsatt for å reflektere det relevante rettslige rammeverket i CACM og tredje energimarkedspakke, slik dette er innlemmet i EØS-avtalen. ESAs tilpasninger er ikke bare nødvendige, men også

⁷ RME rettet anmodningen til ESA den 26. mars 2024, men som følge av tekniske problemer kom anmodningen frem til aktuelle representanter hos ESA først dagen etter.

⁸ Jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d

hensiktsmessige og velbalanserte for å sikre en homogenisert tilnærming, noe RME fremholdt som essensielt for å sikre markedets funksjon.

RME vurderte at ESAs utkast til beslutning falt innenfor virkeområdet til CACM artikkel 37. Videre uttrykte RME støtte til ESAs vurdering av at grensehandelsforordningen⁹ og CACM gir både relevant og tilstrekkelig grunnlag for fastsettelse av metoden.

RME ønsket å påpeke at utkastet oppstilte at tidsfristen for levering av endrede funksjonaliteter for beregning av planlagte utvekslinger som følge av endring av metodene for beregning av planlagte utvekslinger for døgn- og intradagtidssammene var tilpasset tidsfristen for tilsvarende metodeendringer i EU. Tidsfristen på 12 måneder for levering av endrede funksjonaliteter refererte i utkastet til godkjenning av metodeendringer i EU, hvilket medfører at tidsfristen ikke nødvendigvis vil bli akkurat 12 måneder fra en beslutning om metodeendring er tatt for Norge. Etter vår oppfatning gav imidlertid ikke dette behov for endring i utkastet, da NEMOene i Norge også opererer i EU og de praktiske konsekvensene av tilpasningen er liten. Tilpasningen er også i tråd med behovet for homogenitet i EØS.

Ut over dette hadde RME ingen bemerkninger til innholdet i utkastet.

1.7 ESAs beslutning

ESA traff etter dette beslutning rettet mot RME om metodeforslaget den 29. januar 2025. Innholdet i ESAs beslutning er det samme som det RME sluttet seg til gjennom vår forhåndsuttalelse.

2. Regelverk som ligger til grunn for vedtaket

2.1 Grensehandelsforordningen og CACM

CACM og grensehandelsforordningen er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i Norge som forskrift i medhold av energiloven, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Overordnede rammer etter CACM

Formålet med CACM er ifølge artikkel 3 å:

- a. fremme effektiv konkurranse i produksjonen av, handelen med og forsyningen av elektrisk kraft,
- b. sikre optimal bruk av transmisjonsinfrastrukturen,
- c. sikre driftssikkerheten,

⁹ Forordning (EF) nr. 714/2009 om vilkår for tilgang til nett for utveksling av elektrisk kraft over landegrensene og om oppheving av forordning (EF) nr. 1228/2003

- d. optimalisere beregningen og tildelingen av utvekslingskapasitet mellom budområder,
- e. sikre rettferdig og ikke-diskriminerende behandling av TSOer¹⁰, NEMOer, ACER¹¹, reguleringsmyndigheter og markedsdeltakere,
- f. sikre og forbedre gjennomsiktighet og pålitelighet med hensyn til opplysninger,
- g. bidra til effektiv og langsiktig drift og utvikling av transmisjonsnettet for elektrisk kraft og elektrisitetssektoren i Unionen,
- h. ta hensyn til behovet for et rettferdig og velordnet marked og en rettferdig og velordnet prisdannelse,
- i. sikre like vilkår for NEMOer, og
- j. sørge for tilgang til utvekslingskapasitet mellom budområder som ikke innebærer forskjellsbehandling.

Forskrift om elektrisk kraft over landegrensene gjennomfører Norges EØS-rettslige forpliktelser. CACM skal derfor tolkes i lys av grunnleggende EØS-rettslige tolkningsprinsipper som prinsippet om EØS-konform tolkning og homogenitetsprinsippet.

Krav om at NEMOene i Norge gjennomfører høring av metodeforslaget

Før ferdigstilling av metodeforslaget skal NEMOene i Norge legge dette ut på høring for aktuelle interessenter, inklusive berørte myndigheter. Dette følger av CACM artikkel 37 nr. 4, jf. artikkel 12 nr. 1. Det følger av CACM artikkel 12 nr. 1 at slik høring skal vare i minst én måned.

Etter CACM artikkel 12 nr. 2¹² skal forslag til metoder som NEMOene i Norge skal utarbeide i samarbeid med alle NEMOene i EØS, offentliggjøres og sendes ut på offentlig høring på EØS-nivå. Til sammenligning skal forslag til metoder som NEMOene i Norge skal utarbeide i samarbeid med andre NEMOer i relevant kapasitetsberegningsregion eller annen nærmere angitt konstellasjon, sendes ut på offentlig høring på det relevante regionale nivå.

NEMOene skal etter CACM artikkel 12 nr. 3 ta hensyn til de innspill som kommer frem under høringsrunden før de sender endelig forslag til metode til RME for godkjenning.

¹⁰ Operatør av transmisjonsnettet

¹¹ Byrået for samarbeid mellom energireguleringsmyndigheter

¹² Jf. EØS-avtalens protokoll 1

Rammer for innholdet i metoden

Regelverket oppstiller klare rammer for innholdet i metoden som begrenser anledningen til å utøve skjønn ved utarbeidelse og godkjenning av metodeforslaget. Dette følger blant annet av CACM artikkel 37, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Herunder krever CACM artikkel 9 nr. 9 at forslaget inneholder en anbefalt tidsplan for gjennomføringen og en beskrivelse av metodens forventede innvirkning på de overordnede målene for forskriften.

Godkjenning

Forslag til metode om algoritmer etter CACM artikkel 37 skal vurderes av RME for eventuell godkjenning. I den forbindelse skal RME koordinere sin vurdering av forslaget med alle relevante reguleringsmyndigheter i EØS, jf. CACM artikkel 9 nr. 5, jf. nr. 1, jf. nr. 6 bokstav g, jf. nr. 10.

Etter å ha vurdert forslaget, kan RME henvise metodeforslaget til ESA etter CACM artikkel 9 nr. 11.¹³

2.2 NEM-forskriften

Det følger av NEM-forskriften¹⁴ § 2-4 annet ledd at RME skal sørge for at beslutninger truffet av ESA i henhold til EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 blir gjennomført i Norge i samsvar med Norges EØS-rettslige forpliktelser.

2.3 Energiloven

Etter energiloven § 4-5 a tredje ledd bokstav b, jf. a, skal reguleringsmyndigheten ved enkeltvedtak fastsette eller godkjenne relevante metoder.¹⁵

3. Begrunnelse for vedtaket

3.1 De formelle kravene til metodeforslaget og beslutningsprosessen er oppfylt

Metodeforslaget er mottatt av RME innenfor NEMOenes frist for utarbeidelse av forslaget, og det er gjennomført høring av metodeforslaget i tråd med de krav som følger av CACM.

¹³ Jf. EØS-avtalen vedlegg IV pkt. 49 og EØS-komiteens beslutning nr. 204/2020 fortalen pkt. 9, jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d

¹⁴ Forskrift 24. oktober 2019 nr. 1413 om netterregulering og energimarkedet

¹⁵ Nærmere bestemt metoder for å fastsette vilkår om handel på markedsplasser for omsetning av elektrisk energi etter regelverk som er harmonisert gjennom EØS-avtalen

Etter å ha vurdert metodeforslaget, rettet RME den 27. mars 2024¹⁶ en anmodning til ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget.¹⁷ ESA traff etter dette beslutning rettet mot RME om metodeforslaget den 29. januar 2025.

RMEs vurdering, vår beslutning om å rette en anmodning til ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget, samt ESAs beslutning rettet mot RME om metodeforslaget, overholder gjeldende rammer for slike vurderinger og beslutninger.

De formelle kravene til beslutningsprosessen er dermed oppfylt.

3.2 Vurdering av metodeforslaget

RME vurderer at metodeforslaget oppfyller kravene i CACM artikkel 37 ved at forslaget innenfor de gjeldende rammer fastsetter velfungerende algoritmer for døgnmarkedet, intradagauksjoner og kontinuerlig handel i intradagmarkedet.

Metodeforslaget inneholder detaljerte krav om funksjoner og ytelse for algoritmer i tillegg til frister for levering av markedsresultatene. Kravene bidrar til et effektivt, rettferdig og velfungerende kraftmarked etter målene satt i CACM art. 3.

Priskoblingsalgoritmen i døgnmarkedet sørger for effektiv prisdannelse gjennom marginalprising som gjør at alle aksepterte bud får samme pris per budområde og tidsenhet. Auksjonene i intradag optimerer overskudd på samme måte. Dette gjør at metodeforslaget støtter opp om målet etter CACM art. 3a om effektiv konkurranse av handel om elektrisk kraft.

Algoritmen for kontinuerlig intradaghandel gir aktørene muligheter til å hele tiden tilpasse seg uforutsette hendelser fram mot driftstimen. Denne funksjonen bidrar derfor med målet om et sikrere og mer effektivt kraftsystem etter CACM art. 3c.

Både forslaget for algoritmen for døgnmarkedet og for intradagmarkedene tar hensyn til kapasitetsbegrensninger mellom budområder. Algoritmene er også utviklet slik at de kan brukes på tvers av flere budområder som bygger opp under mål i CACM art. 3d.

Algoritmene gir i tillegg mulighet til å anvende forskjellige produkter slik at markedsaktører får dekket ulike behov. Algoritmene ytelse og kalkuleringsstid reduseres avhengig av antall produkter og produktenes kompleksitet. Antall produkter som algoritmene kan håndtere, er dermed begrenset. Selv om ikke algoritmene oppfyller alle behov, gir de noe mulighet for tilpasning, samtidig som kvaliteten og ytelsen til algoritmene kan opprettholdes. Dette er viktig for at markedsaktørene får riktig pris til riktig tid og at kraftsystemet fungerer best mulig etter CACM art. 3a og c.

¹⁶ RME rettet anmodningen til ESA den 26. mars 2024, men som følge av tekniske problemer kom anmodningen frem til aktuelle representanter hos ESA først dagen etter

¹⁷ Jf. CACM artikkel 9 nr. 11, jf. EØS-avtalen vedlegg IV pkt. 49 og EØS-komiteens beslutning nr. 204/2020 fortalen pkt. 9, jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d

Metodeforslaget gir også støtte til utvikling av samoptimering i algoritmen for døgnmarkedet. Målet med samoptimering er effektiv allokering av strøm og balansekapasitet. Metoden beskriver en detaljert tidsplan for forskning og utvikling av samoptimering, men eksakt implementeringsplan er ennå ikke fastslått i forslaget. Grunnet prosjektets kompleksitet og tidlige utviklingsfase vurderer RME likevel planen for forskning og utvikling i metodeforslaget som tilstrekkelig.

Oppsummert vurderer RME at metodeforslagets innhold vil bidra til å oppfylle de overordnede målene som er angitt i CACM. Innholdet er i tråd med regelverkets rammer for metoden. Alle prosessuelle krav er overholdt. Kravene til metoden etter energiloven og forskrift om elektrisk kraft over landegrensene, herunder CACM, er dermed oppfylt.

Ved sin behandling av metodeforslaget, foretok ESA enkelte tilpasninger som fremgår av ESAs beslutning rettet mot RME av den 29. januar 2025. Metodeforslaget med ESAs tilpasninger fremgår av vedlegg I-V. ESAs tilpasninger endrer ikke det materielle innholdet i metoden.

Etter dette er det RMEs vurdering at metodeforslaget kan godkjennes med det innhold som fremgår av vedlegg I-V.

3.3 Godkjenningens form

RME finner at innholdet i godkjenningen er bestemmende for rettigheter eller plikter til private rettssubjekter, i dette tilfellet NEMOene i Norge. RMEs vurdering er følgelig at metoden bør godkjennes ved enkeltvedtak rettet mot NEMOene i Norge.

4. Vedtak

RME godkjenner forslag fra Nord Pool European Market Coupling Operator AS og EPEX SPOT SE til metode om algoritmer i henhold til energiloven § 4-5 a tredje ledd bokstav b, jf. a,¹⁸ jf. NEM-forskriften § 2-4 annet ledd, med det innhold som fremgår av vedtaket vedlegg I-V.

EPEX SPOT SE plikter etter dette å anvende metoden som operatør med ansvar for organisering eller drift av markedsplasser for omsetning av elektrisk energi etter regelverk som er harmonisert gjennom EØS-avtalen (NEMO).

RME har i dag truffet et likelydende vedtak rettet mot Nord Pool European Market Coupling Operator AS.

5. Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

¹⁸ Jf. CACM artikkel 9 nr. 5, jf. nr. 6 bokstav g, jf. artikkel 37 nr. 5, jf. artikkel 9 nr. 10, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd

Med hilsen

Maren Fosser
Førstekonsulent

Godkjent av Tiril Henriksen Norvoll
Seksjonssjef

Tore Langset
Direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

EPEX SPOT SE

Kopimottakerliste:

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energiklagenemnda men sende den til RME. RMEs e-postadresse er: rme@nve.no . RME vurderer om vedtaket skal endres. Dersom RME ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til Energiklagenemnda .
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden RME fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be RME om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til RME for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på RMEs vedtak, og klagen er avgjort av Energiklagenemnda som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom RME eller Energiklagenemnda endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.